

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság
Bf.III.21/2025/5. szám

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2025. április 09. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Székesfehérvári Törvényszék 2024. december 13. napján kelt 31.B.34/2024/13. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy:

- a kiszabott szabadságvesztésbe a vádlott által 2024. február 09. napjától 2024. február 10. napjáig őrizetben töltött időt tekinti beszámítottnak,
- a B100015697004 KBR számon nyilvántartott 1 db CD lemezt, a B100017455561 KBR számon nyilvántartott 2 db DVD lemezt és a B100017455574 KBR számon kezelt 1 db CD lemezt a Székesfehérvári Törvényszék Gazdasági Hivatala Bj.189/2024. szám alatt kezeli,
- az elsőfokú eljárásban felmerült büntügyi költség összege helyesen 80.270 (Nyolcvanezer-kettőszázhetven) forint,
- a vádlott anyja neve helyesen: Név1.

I n d o k o l á s

[1] Terhelt1 vádlottat a Székesfehérvár Törvényszék 2024. december 13. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 31.B.34/2024/13. szám alatti ítéletében bűnösnek mondta ki testi sértés büntetésében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés és (8) bekezdés I. fordulata], és ezért őt 2 év börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre ítélte, melynek végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a terhelt a szabadságvesztés végrehajtása esetén legkorábban annak 2/3-ad része letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a terhelt által előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztés végrehajtása esetén történő beszámításáról, a bűnjelekről, valamint a felmerült büntügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére, a kiszabott büntetés súlyosítása, hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés, a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésének mellőzése és közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.57/2025/1-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartva az elsőfokú ítélet akkénti megváltoztatását indítványozta, hogy az ítéltábla a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést súlyosítsa, a végrehajtás felfüggesztését mellőzze, egyúttal a vádlottat a Btk. 61-62. §-ai szerinti közügyektől eltiltásra is ítélje, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság a büntetőeljárási szabályokat betartva folytatta le a bizonyítási eljárást, az elsőfokú eljárás során nem valósult meg a Be. 607. § (1), 608. § (1) és 609. § (1) bekezdéseiben írt eljárási szabálysértés. A tényállásból helyes következtetést vont a vádlott büntetőjogi felelősségére, a vádlott terhére rótt bűncselekmény minősítése is helytálló. Ugyanakkor az ítélet jogi indokolást nem tartalmaz, ezért annak pótlása indokolt.

[4] Rámutatott arra, hogy a cselekményt kiváltó indítók tekintetében az ítélet ellentmondást tartalmaz: [10] bekezdésében az került rögzítésre, hogy a cselekmény konkrét indítók tekintetében megállapítást tenni nem lehetett, míg a [13] bekezdésben a törvényszék úgy foglalt állást, hogy a vádlott a gyermeke féltéséből, mint méltányolható okból eredő felindultságában cselekedett, ezen utóbbi megállapítás mellőzendő. Mindezek alapján megállapítható, hogy a vádlott testi sértés okozására irányuló szándékkal cselekedett, míg az eredményre a gondatlanság enyhébb foka, a negligencia terjedt ki.

[5] A büntetés kiszabásánál irányadó körülmények pontosítását indítványozta azzal, hogy további súlyosító körülményként értékelendő a hasonló jellegű testi épség elleni cselekmények elszaporodottsága, és az a tény is, hogy a cselekmény következtében a sértettnél agyállományvesztés, mint maradandó fogyatékoság állapítható meg. Így a súlyosító körülmények közel azonos nyomatékkal vannak jelen az enyhítő körülményekhez képest, ezért a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés súlyosítása és közügyektől eltiltás kiszabása indokolt.

[6] A vádlott védője a fellebbviteli főügyészség átiratára tett észrevételében elsődlegesen az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan a büntetés enyhítését kérte. Nem értett egyet azzal az ügyési állásponttal, hogy az elsőfokú ítélet [13] bekezdésében rögzítettek mellőzése indokolt, mivel a vádlott a gyermekét a sértett zsaroló magatartásától kívánta megóvni. A cselekményhez közvetlenül az vezetett, hogy a vádlott lánya a sérelmére elkövetett bűncselekmények miatt indult eljárásban hozott (2024. február 1.) elsőfokú ítélet kihirdetését követően (hat nappal) ismét elkezdte vagdosni az ereit, emiatt a szülőket (a vádlottat is) behívták az iskolába. A jelen cselekmény 2024. február 8-i, tehát szoros az időbeli közelség.

[7] A büntetékiszabási körülmények körében az ügyészség nem támasztotta alá a további súlyosító körülményként hivatkozott elszaporodottságot, ezért ez nem értékelhető a vádlott terhére. Nyomatékosította továbbá, hogy a sértett több esetben kijelentette, hogy a vádlottnak megbocsátott. A vádlott az eljárás során pszichológus segítségét vette igénybe, számos módon segítette a közérdekeit, amely tevékenységét okiratokkal igazolta. Az eljárás során a krónikus betegségeit is igazolta (szívritmuszavar, csípőfájdalmak), emellett kiskorú eltartásáról gondoskodik és büntetlen előéletű. Büntetőeljárás nem indult ellene, és időmúlás következett be. A vádlottat csípő fájdalmai miatt protézis beültetésére előjegyezték, az életminősége jelentős mértékben romlott, a lábait visszértágulat miatt műteni kell. Krónikus betegségei tovább romlottak, lelkileg az eljárás megviselte, fizikai állapotát gyengítette.

[8] A fellebbviteli főügyészség képviselője a nyilvános ülésen az átiratában foglaltakat fenntartotta. A védő beadványára reflektálva kifejtette, hogy a tényállás Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján rögzült, a megalapozottságát nem lehet vitatni. Oly módon rögzült az ítéleti tényállás, ami az [5] bekezdésben van: a vádlottnak a lánya nevelésével kapcsolatban több alkalommal nézeteltérése támadt a sértettel, majd ezután következik magának az erőszakos cselekménynek a leírása. Ezért a védelmi beadvány 1-es pontjában foglaltakkal – azok vitatása nélkül – nem egészíthető ki a tényállás.

Ugyancsak nem lehet kiegészíteni a tényállást a védelmi beadvány 3.1.-es részben írtakkal sem, ezért a bizonyítékok kiegészítésére a Be. 562. § (2) bekezdés alapján nem volt szükség.

[9] A büntetéskiszabás körében is fenntartotta az indítványát. Nem vitatta, hogy statisztikai adatokat nem csatolt, azonban az ítéltábla illetékességi területéről felterjesztett iratok alapján kétségtelen, hogy a kábítószeres, a korrupciós, csalásos bűncselekmények mellett jelentős arányt képviselnek az élet-, testi épség elleni bűncselekmények is.

Kiemelte, hogy a súlyosító körülmények közül a legsúlyosabb a maradandó fogyatékoság (a sértettnél mindkét homloklebeny, agyzúzódása alakult ki, agyállományvesztés állapítható meg). Melynek nagy a nyomatéka.

[10] Nem vitatta a vádlott egészségügyi helyzetével összefüggő védelmi előadást, ugyanakkor összehasonlítva a súlyosító körülmény és az enyhítő körülmény nyomatékát (és nem a számát), akkor az közel azonos, ha nem inkább a súlyosító körülmény javára billen el. Erre tekintettel az elsőfokon kiszabott büntetésnek a súlyosítása indokolt.

[11] Terhelt1 vádlott védője fenntartotta az írásbeli észrevételében írtakat, és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Elismerte, hogy marandó fogyatékoság keletkezett, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy ez nem minősítése ennek a bűncselekménynek. Továbbra is utalt arra, hogy az elszaporodottság tényére hivatkozást alá kell támasztani statisztikai adatokkal. Nem vitatta, hogy elszaporodott ez a fajta bűncselekmény, de a növekvő tendencia nem biztos.

Enyhítő körülményként kérte értékelni a vádlott büntetlen előéletén és az időmúláson kívül a vádlott krónikus betegségeit, amik az életminőségét nagy értékben rontják (csípőprotézis műtét, szívprobléma, visszerek).

Hangsúlyozta, hogy az 5 év kifogástalan életvitel tanúsításának előírásával a büntetés a nevelő jellegű célját eléri.

[12] A vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában sajnálatát fejezte ki. Nagyon megbánta a tettét, elmondta, hogy pszichológus segítségét is igénybe vette, és rendezte a sértettel való kapcsolatát.

[13] Mindenekelőtt rögzíti az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság ítélete ellen a kihirdetését követően – a Be. 582. § (1) bekezdése szerint nyomban – az ügyész a vádlott terhére, a büntetés súlyosításáért, végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása érdekében fellebbezett, míg a vádlott és védője az elsőfokú ítéletet tudomásul vette.

[14] A bejelentett fellebbezés tartalmára és Be. 580. § (2) bekezdésében rögzített felülbírálati korlátra figyelemmel, az ítéltábla a törvényszék ítéletének felülbírálata során a Be. 590. § (3), (5) és (7) bekezdései szerint járt el, melynek eredményeképpen az ügyészi fellebbezés nem alapos.

[15] A korlátozott felülbírálat keretében az ítéltábla vizsgálta a Be. 590. § (5) bekezdése alapján, hogy volt-e olyan abszolút vagy relatív eljárási szabálysértés, amely miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének lenne helye, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést, a terheltet fel kell-e menteni vagy meg kell-e szüntetni az eljárást, illetve a bűncselekmény minősítése törvényes-e, továbbá vizsgálandó a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezés, amely jelen eljárásban a fellebbezés tárgya. Hivatalból vizsgálta emellett az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdéseket is.

[16] Ugyanakkor a Be. 591. § (2) bekezdése és az 583. § (3) bekezdés alapján nem vizsgálhatta az elsőfokú ítélet megalapozottságát, és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[17] Az ítéltábla észlelte, hogy az elsőfokú ítélet [5] bekezdésében rögzített sértetti sérülések leírása pontatlan, melyek helyesbítését a korlátozott felülbírálat nem zárja ki. Ezért az elsőfokú ítélet jelzett bekezdésében írt sértetti sérüléseket az alábbiak szerint pontosítja: keményagyhártya alatti és lágyagyhártya. (NSZKK Veszprémi Intézete által készített, O.sz.:szám1. számú igazságügyi orvosszakértői vélemény 6. 1. pontja)

[18] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság eljárásában nem észlelt olyan a Be. 607. § (1) bekezdésben és a Be. 608. § (1) bekezdésben rögzített hibát, hiányosságot, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhette és a felülbírálatot gátolta volna. A vád 2024. augusztus 15. napján történt érkezését követően a törvényszék az ügyet előkészítő ülésre tűzte ki 2024. október 9. napjára. Az előkészítő ülésen a vádlott nem ismerte el vád szerint a bűnösségét, és nem mondott le a tárgyaláshoz való jogáról, így a bíróság az ügyet tárgyalásra utalta. A folytatólagosan tartott tárgyalási napokon a törvényszék kihallgatta a vádlottat, a sértettet, a vádlott volt élettársát, a bűncselekmény helyszínén lévő benzinkúton dolgozókat. A tárgyalás anyagává tette a sértett sérüléseit vizsgáló szakértő véleményét és a benzinkúti térfigyelő kamera felvételeit.

[19] A tényállás megállapítása körében szükséges bizonyítékokat a törvényszék a bizonyítás anyagává tette, így az ügy ténybeli és jogi megítélését megalapozó bizonyítékokat feltárta, és logikai hibáktól mentes mérlegeléssel adott számot arról, hogy miért állapította azt meg.

[20] A megállapított tényállásból a törvényszék helyesen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, a terhére megállapított bűncselekmény minősítése törvényes.

[21] Az elsőfokú bíróság indokolása – ahogy azt a fellebbviteli főügyészség is indítványozta – a jogi minősítést illetően kiegészítésre szorul, mivel a minősítés körében az elkövető tudattartamáról az elsőfokú bíróság részletes, érdemi indokolást nem adott a Be. 562. § (2) bekezdés előírása ellenére. A 3/2013. Büntető jogegységi határozat I. pontjában írt iránymutatás szerint az elkövető aktuális tudattartalmára, ezáltal a szándékára a külvilágban megnyilvánult és feltárt alanyi és tárgyi tényezők kapcsán lehet következtetést vonni.

[22] A tényállásban részletezett cselekmény elkövetési körülményeiből és módjából, így különösen abból, hogy a vádlott a cselekmény elkövetéséhez nem használt eszközt, és a sértettet összesen egy ízben közepes-nagy erővel ököllel ütötte meg a – létfontosságú szerveket is rejtő – fején, aki ennek következtében hanyatt esett, emiatt a feje pedig az aszfaltos talajhoz ütődött, továbbá a sérülés helyéből és jellegéből, valamint a vádlott cselekmény utáni magatartásából arra vonható következtetés, hogy a vádlott szándéka a testi sértésre irányult. A cselekmények eredménye, vagyis az életveszély vonatkozásában helytállóan mutatott rá a főügyészi indítvány, hogy a gondatlansága megállapíthat, így a Btk. 9. § alapján mint minősítő körülmény értékelendő. A vádlott magatartása és az életveszély kialakulásának reális lehetősége közötti okozati összefüggés is kétséget kizáróan fennállt.

[23] Az alanyi tényezők körében az elkövetéskori (aktuális) tudattartalma a vádlott ittas állapota miatt nem volt vizsgálható.

[24] A büntetés kiszabása során a törvényszék túlnyomórészt helyesen vette számba és értékelte a súlyosító és az enyhítő körülményeket. A súlyosító körülmények kiegészítésére irányuló főügyészégi indítvánnyal az ítéltábla részben egyetértett. Bár helytálló az a védelmi észrevétel, hogy a maradandó fogyatékoság a jelen bűncselekménynek nem minősítő körülménye, ugyanakkor az állandó bírói gyakorlat szerint az alapeset további minősítő körülménye súlyosító körülményként értékelhető.

[25] A hasonló jellegű testi épség elleni cselekmények elszaporodottságára történt fellebbviteli hivatkozást az ítéltábla nem értékelte a vádlott terhére. Ugyan a KSH adatai (11.1.1.3. Regisztrált bűncselekmények) szerint a regisztrált bűncselekmények körében a testi sértés a többi bűncselekményhez képest jelentős számot mutat, ugyanakkor 2017-től csökkenő tendencia figyelhető meg (2017. évben 10.726, 2018-ban 8.642, 2021-ben 6.830, 2024-ben 6.386).

[26] A Btk. 80. § (2) bekezdése alapján helytállóan rögzítette a törvényszék a bűncselekmény büntetési tétele alapján irányadó középértéket. A törvényszék az enyhítő körülmények száma és azok nyomatéka alapján nem tévedett, amikor a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát a törvényi minimumban határozta meg és annak végrehajtását próbaidőre felfüggesztette. A kiszabott büntetés az ítéltábla jogi álláspontja szerint egyfelől tettarányos, másfelől megfelelően egyéniesített, így maradéktalanul megfelel a Btk. 79. §-ában rögzített generál-és különösen a speciálpreventív büntetési céloknak. A vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség oly mértékű, hogy a büntetés a célját a végrehajtás elrendelése nélkül is eléri. A próbaidő törvényi maximumban megállapított tartama alkalmas arra, hogy kellő elrettentő hatással legyen a vádlottra és másokra is.

A fentiek alapján a büntetés súlyosítását nem indokolt.

[27] Az ítéltábla az Alkotmánybíróság 8/2015. (IV.17.) AB határozatában foglaltak alapján vizsgálta, hogy a vádlott előzetes mentesítésben részesíthető-e.

[28] A Btk. 102. § (1) bekezdése szerint a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság az ügydöntő határozatban előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes. Az érdemesség megállapításának szempontjait a bírói gyakorlat alakította ki. A bíróság által a büntetés kiszabása körében már értékelt, és a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésének alátámasztó körülmények az érdemességet is megalapozhatják (BJD 8779.)

[29] A felfüggesztés feltételeinek fennállása azonban még nem jelenti feltétlenül az érdemesség meglétét, figyelemmel arra, hogy ez azt eredményezné, hogy önmagában a felfüggesztett szabadságvesztésre ítélet megalapozná az előzetes mentesítésben részesítést. Az ítélkezési gyakorlat szerint az érdemesség vizsgálata során jellemzően az elkövető személyiségét, életvitelét, a bűncselekmény jellegét az elkövetés körülményeit és indítékát összevetve kell állást foglalni. Az ítéltábla fentiekre figyelemmel jelen esetben úgy ítélte meg, hogy a maradandó fogyatékoságra tekintettel az előzetes mentesítés szubjektív feltétele, az érdemesség kérdése nem merülhet fel.

[30] A másodfokú bíróság a Be. 590. § (3) bekezdése szerinti korlátozott felülbírálat során a Be. 590. § (7) bekezdése alapján vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező járulékos kérdésekben hozott rendelkezések helyességét is. E körben megállapította, hogy az ítélet egyéb járulékos rendelkezései törvényesek, azonban az előzetes fogvatartás idejének beszámítását a fogvatartás tartamának pontos megjelölésével pontosította.

[31] A bűnfelelő jogi sorsáról a törvényszék a jogszabályoknak megfelelő határozatot hozott, de az ítéltábla az egyes bűnfelelő KBR azonosítójának feltüntetésével az egyes rendelkezéseket a könnyebb végrehajthatóság érdekében kiegészítette, továbbá a megjelölte a Székesfehérvári Törvényszék Gazdasági Hivatal bűnfelelőjegyzék számát, mert ez elsőfokú ítéletben rögzített Bj. szám a Fejér Vármegyei Rendőr-főkapitányság bűnfelelőjegyzékének száma volt.

[32] Észlelte az ítéltábla, hogy az ítélet rendelkező részében a bűnügyi költség tévesen került feltüntetésre. Ez arra vezethető vissza, hogy az összesített költségjegyzéken 3. tételszám alatt rögzített költség (tanú részére megállapított útiköltség) a 13/I. számú végzésben rögzített 3.772 forinttól eltérően 3.775 forintban került feltüntetésre. Az elírást az ítéltábla javította, ennek eredményeként a bűnügyi költség összege helyesen 80.270 Ft.

[33] Észlelte az ítéltábla, hogy a sértett a 6. számú tárgyalási jegyzőkönyvben a polgári jogi igénye előterjesztésének szándékáról nyilatkozott, ugyanakkor a bíróság – az előterjesztés módjára vonatkozó – kioktatása ellenére az eljárás során nem terjesztett elő határozott polgári jogi igényt. Ezért az ítéltáblának a polgári jogi igény körében nem kellett rendelkezni.

[34] A fentiekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdés értelmében – az indokolás kiegészítése mellett – helybenhagyta azzal, hogy a vádlott édesanyjának a nevét az ítélet rendelkező részében a Be. 453. § (1) és (6) bekezdései alapján kijavította.

Győr, 2025. április 9.

Dr. Széplaki László sk.
a tanács elnöke

Dr. Vajda Edit sk.
előadó bíró

Dr. Varga Gábor sk.
bíró

Z á r a d é k :

Ez az ítélet és a Székesfehérvár Törvényszék 2024. december 13. napján kelt 31.B.34/2024/13. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2025. április 9.

Dr. Széplaki László sk.
a tanács elnöke